

Gericht gebruik noodzaak

Inteeltgraad ligt bij lichte wachstieren aan de grens van toelaatbare

De recente fokwaardeschatting voor geboortekenmerken van wachstieren legt vanwege de IBR-uitbraak te Mons vorig jaar nogmaals het verlies aan genetische bloot. De blijvers uit de wachstierlichting lijden wel aan dezelfde kwaal: een nog net acceptabele inteeltgraad.

Elk voorjaar worden door het Belgisch Witblauw Herdbook te Ciney de meest recente cijfers voor geboortekenmerken uit het veld toegevoegd aan de gegevensbank en worden nieuwe fokwaarden 'geboorte' berekend. Enkele wachstieren krijgen zo een eerste, zij het prille genetische evaluatie, vlak voor het naderende inseminatie seizoen. Zoals kon worden verwacht na de IBR-uitbraak in het productiestation te Mons,

dienden veel van deze stieren opgeruimd te worden en zij zijn dus niet meer beschikbaar. Van de nog actieve wachstieren met een gunstig cijfer voor bevruchtbaarheid kampen vele met eenzelfde probleem: hun inteeltgraad ligt aan de grens van het toelaatbare.

Gericht gebruik

Jacobin d'Once is de hoogste nieuwkomer. Deze zeer harmonisch gebouwde

Fanfan d'Oncezoon werd gefokt door Herman d'Once te Boirs. Jacobin bezit een extreme lengte, een breed en lang bekken en een sterk ontwikkelde onderbil. Jacobin geeft fijne, vitale kalveren met veel bespiering. De stier is echter niet meer. Jacobin was voor Haliba-VRV in productie te Mons en werd wegens de IBR-problematiek geruimd, net zoals vóór en stalgenoot Jupiter van het Negenbonder (v. Osborne). Ook Emigré de Saint Fontaine (v. Calimero) is niet meer. Hij werd afgevoerd vanwege steriliteit. Emigré stond bekend om zijn fijnheid en puurheid in vleeskwaliteiten. Drie andere wachstieren, Delta d'Embise, Officiel de Haute Somme en Auteur de la Grigeoule, zijn eveneens niet meer actief, maar er is nog wel wat spermavoorraad. Delta (v. Brulot) is afkomstig van een van

de meest succesvolle fokkerijen van de laatste jaren, de stal d'Embise van Christian Leleux uit Mainvault. Hij werd gefokt uit de 90-puntenkoe Hotesse d'Embise, die zelf afstamt van een minder gangbare bloedlijn via Emir des Serres. Officieel en Auteur daarentegen zitten op de inteeltlijst via Opticien en moeten dus zeer gericht gebruikt worden. Officieel (v. Brutal) zelf scoort positief voor hoogtemaat en breedtekenmerken, halfbroer Auteur zit sterk in het beenwerk.

Butineur du Grand Courty is de hoogste nieuwkomer die nog wel in productie is. Deze Diabolo van Terbeckzoon staat voor de Belgian Blue Group (BBG) gesteld in Ierland. Butineur is de volle broer van Torrero en dus eveneens een nazaat van 93-puntenkoe Odyssee du Grand Courty

van Gerard Otjacques uit Villance. Ter herinnering: Odyssee won het nationaal kampioenschap te Doornik in 1996. Butineur scoort plus drie voor schofthoogte. Op het selectiestation te Ciney haalde hij een dagelijkse groei van 1,5 kilogram per dag. Ook Butineur is een inteeltproduct, via Riant ditmaal. Een andere proefstier die nog actief sperma produceert is Diabolo d'Embise. Deze Biscuitzoon barst van de luxe bespiering. Op de KI-show vorig jaar liet hij een goede algemene indruk achter. Moeder Adoptee is een 89-puntendochter van Drama van Terbeck met een goede plus voor beenwerk en hoogtemaat. Hoogtemaat zit er ook in haar moeder Habitude d'Embise. Adoptee was een echte vleesbol met een sterke rug, maar vanwege haar karakter niet geschikt voor het showcircuit. Diabolo was

haar tweede kalf. Ook hier is een zeer gericht gebruik aangewezen vanwege de inteelt via Brulot. Imprudent de Somme, uit de combinatie van Ajuste met Artaban, gefokt door Ferme de Somme te Vezin, biedt eveneens weinig speelruimte qua bloedvoering. Imprudent heeft net wat overschot in hoogtemaat, bezit gemiddeld beenwerk met de gewenste lengte in middenhand en bekken naast uitzonderlijke vleeskwaliteiten in de achterhand.

Reddingsboei

De eerste niet-BBG-wachstier, Istamboul de l'Orgelot van Fabroca, breekt met zijn eerste fokwaardecijfers bij geboorte geen potten. Bovendien voegt ook deze stier weinig vers bloed aan het ras toe. Een mogelijke reddingsboei voor velen is het inteeltadviesprogramma van CR Delta VRV. Dit adviesprogramma geeft de paringsmogelijkheden per koe aan om inteelt te vermijden. Het krediet voor vele stieren begint immers op dit vlak stilaan op nul te komen en vraagt derhalve om een gericht gebruik.

Guy Nantier

Tabel 1 – Eerste fokwaardecijfers wachstieren (n.p. = niet publiceerbaar, betrokken fokwaarde < 70 % betrouwbaarheid)

naam stier	eig.	vader	moedersvader	datum index	betr. drachtduur	index drachtduur	betr. geb. gew.	index geb. gew.	betr. bevruchtbaarheid	index bevruchtbaarheid
Jacobin d'Once	BBG	Fanfan d'Once	Kocktail du Donjon	1-1-'04	90	95	82	102	84	123
Jupiter van het Negenbonder	BBG	Osborne van Terbeck	Ministre du Bouchelet	1-1-'04	90	100	82	118	82	123
Emigre de St. Fontaine	BBG	Calimero 6551 de Meho	Radar de St. Fontaine	1-1-'04	92	105	88	101	88	121
Coquin de St. Hélène	BBG	Goldorak de Fontena	Marquis du Molinia	1-1-'04	94	82	92	93	92	119
Butineur du Grand Courty	BBG	Diabolo van Terbeck	Dandy du Tilleul	1-1-'04	84	107	75	109	73	116
Canon de Frimbuis	BBG	Brûlot de Somme	Fausto de Fontena	1-1-'04	94	87	92	92	92	116
Lascar 4396 Bocheroule	BBG	Brutal de St. Fontaine	Seduisant de Fooz	1-1-'04	94	101	90	99	90	114
Delta d'Embise	BBG	Brûlot de Somme	Emir des Serres	1-1-'04	82	85	73	97	72	113
Dracula de Monplaisir	BBG	Hebreu	Guliver du Coin	1-1-'04	80	92	75	97	75	112
Danseur d'Embise	BBG	Biscuit d'Embise	Glouton du Peroy	1-1-'04	98	102	96	100	96	111
Ecrin de St. Fontaine	BBG	Brutal de St. Fontaine	Rameau de St. Fontaine	1-1-'04	96	106	94	95	94	111
Joplin d'Happeau	BBG	Gourou d'Happeau	Eclatant	1-1-'04	92	90	86	89	86	110
Diabolo d'Embise	BBG	Biscuit d'Embise	Drama van Terbeck	1-1-'04	94	117	90	106	90	109
Ivoire 2737 de Somme	BBG	Artaban de St. Fontaine	Diabolo van Terbeck	1-1-'04	84	97	75	100	75	109
Dauphin d'Embise	BBG	Biscuit d'Embise	Drama van Terbeck	1-1-'04	80	100	70	94	70	108
Freddy des Papillons	BBG	Fervent de Somme	Bruegel d'au Chêne	1-1-'04	90	95	84	91	82	108
Officiel 4232 de Haute	BBG	Brutal de St. Fontaine	Ministre du Bouchelet	1-1-'04	82	96	72	92	72	108
Imprudent 2810 de Somme	BBG	Ajuste de Bronheit	Artaban de St. Fontaine	1-1-'04	96	101	94	114	94	107
Orpheon du Pont de Mes	BBG	Radar van Terbeck	Titan de Belle Eau	1-1-'04	94	94	92	90	92	107
Axa do Biawet	BBG	Totem de Chocquenée	Fadaro des Frères	1-1-'04	94	113	90	109	90	105
Auteur de la Grigeoule	BBG	Brutal de St. Fontaine	Brulot de Somme	1-1-'04	80	112	72	106	72	102
Duvel de l'Orgelot	BBG	Vigoureux de St. Fonta	Bruegel d'au Chêne	1-1-'04	94	87	90	98	90	102
Cadet du Tordoir	BBG	Brutal de St. Fontaine	Faveur de l'Orgelot	1-1-'04	82	92	73	88	75	100
Braconnier de Bierrewa	BBG	Seduisant de Fooz	Futura de Bierrewart	1-1-'04	92	98	88	106	88	98
Istamboul de l'Orgelot	Fabroca	Agitateur de Somme	Opticien d'au Chêne	1-1-'04	88	106	84	96	84	89